

SOMMERFUGLEN – ET SYMBOL PÅ HÅP
DIAKONHJEMMET
MEDITASJONSHEFTE NUMMER 37

SOMMERFUGLEN

*er et symbol på forvandling;
en larve omformer seg til en puppe
som deretter forvandler seg til en vakker sommerfugl.
Derfor er den et gammelt symbol på oppstandelse og håp.*

VI TRENGER SOMMERFUGLENE NÅ

Vi nærmer oss påske. Vi minnes Jesu lidelse, død og oppstandelse. Men han som kom til oss og delte våre kår og vår tilværelse, går med oss gjennom det dypeste mørke og død, også i dag. I påsken feirer vi oppstandelsens mysterium og håpet om forvandling, nytt liv og nye begynnelser.

I år, som i 2020, påsken da alt plutselig ble stengt ned, har vi valgt sommerfuglen som tema for påskemeditasjonsheftet. Sommerfuglen er et gammelt kirkelig symbol på forvandling, oppstandelse og håp. Sommerfuglens livssyklus fra larve som omformer seg til en puppe, som deretter forvandler seg til en vakker sommerfugl, minner oss om Guds stadige og fortsatte skapende omsorg og tilstedeværelse i verden. Den minner oss også om at hva som er sterkt og svakt, stort og lite, mektig og avmektig, ikke er gitt. Sommerfugleffekten handler om at det skjøreste vesen, det lille og ene, kan skape bevegelser som får uante konsekvenser. Påsken handler om en slik bevegelse.

Vi trenger sommerfuglene. Det er mye vi må ha tro på, mye vi må håpe på, og mye vi må bevege i dag. Vi tror, og vi vil bidra til å skape denne bevegelsen.

Evnen til å følge mennesker i alle faser fra fødsel til død, fra barnehage og gjennom utdanningsløpet, i arbeidsliv og helse- og omsorgsinstitusjoner, krever kompetanse og kunnskapsutvikling. Mulighet til å være der når sykdom må behandles eller ved behov for omsorg i alderdommen, krever kapasitet.

Våre velferdssystemers bærekraft utfordres. Å få til sosial, økonomisk og klimamessig bærekraft er nå en større kamp i lys av krigens ugjerninger og dens enorme konsekvenser i store deler av verden. Derfor trenger vi å se sommerfuglene. I kirken tror vi på forvandlingens og forandringens mulighet.

Velsignet påske.

INGUNN MOSER | ADM.DIREKTØR | FORSTANDER

EN BØNN

ikke om lykke, fred og harmoni

ikke om evig liv, heller

bare om en stripe av lys

et blaff av håp

SOMMERFUGLVINGESTØV

*hvis du tar på en sommerfugl
dør den
og det du sitter igjen med
er vingestøv på fingrene*

BÆRER

*det som bærer i livet
det som gjør livet verdt å leve
alt det vi ikke lager selv
det som hele tida vokser fram og opp mellom oss
– er det dette som også bærer når vi dør?*

«Deg være ære for kjærligheten som er sterkere enn døden!»

Fra kirkens høymesseliturgi

DØD HVOR ER DIN BRODD? DØD HVOR ER DIN SEIER?

ordene gjør meg forlegen

jeg skjønner dem ikke

det er altfor mange eksempler på dødens brodd og dødens seier

sorgen når noen blir borte kan være uendelig stor

og avskjeden for de som står igjen så endelig

derfor skal vi være forsiktig med de store ordene

men vi kan låne dem

lytte til dem når vi ikke klarer å si dem selv

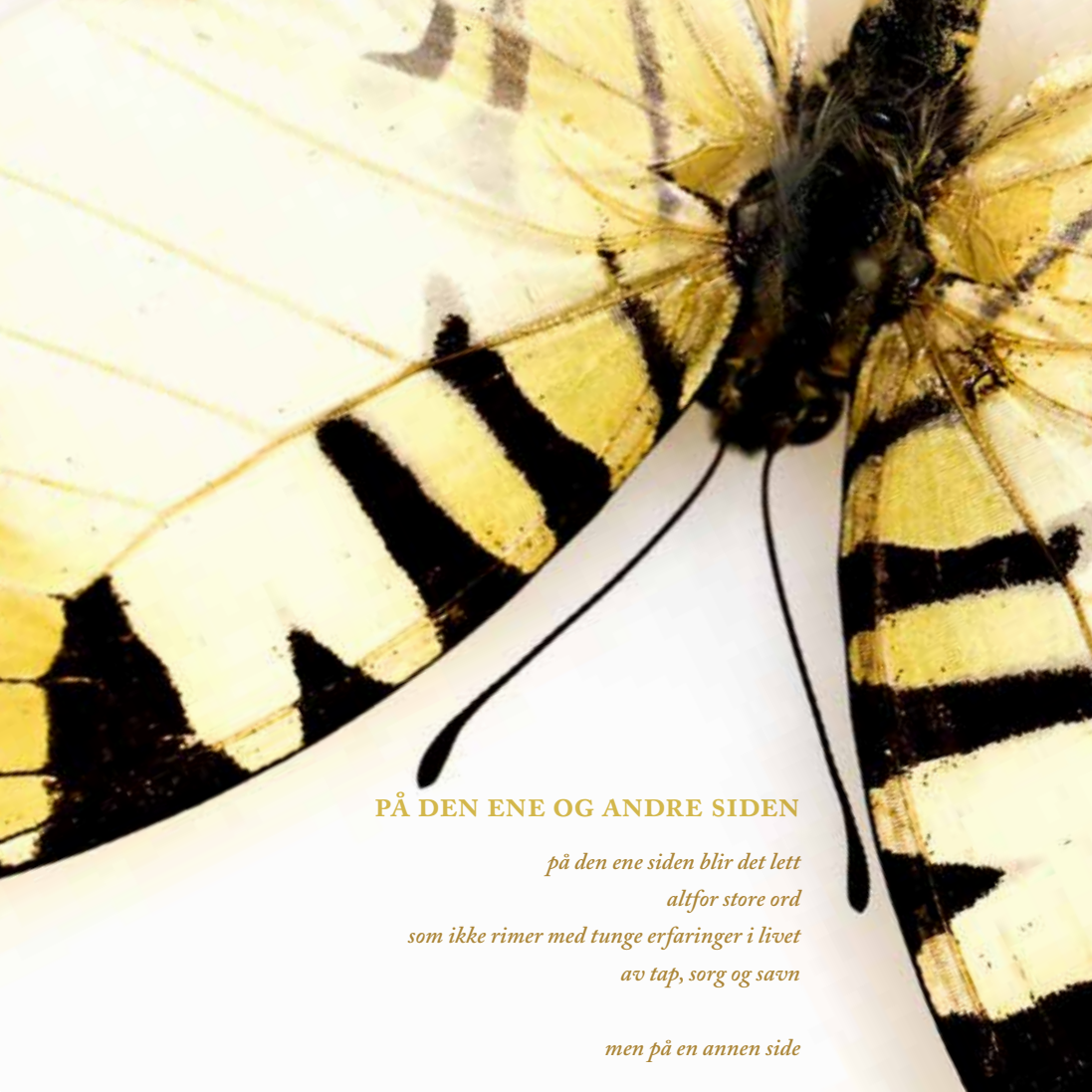
lene oss til dem når vi er nær ved å falle

det er det de store ordene er til for

når de kommer til oss utenfra

med det vi ikke kan si oss selv

PÅ DEN ENE OG ANDRE SIDEN

*på den ene siden blir det lett
altfor store ord
som ikke rimer med tunge erfaringer i livet
av tap, sorg og savn
men på en annen side*

SOMMERFUGLER OM VINTEREN

*ligger i en skuff
på zoologisk museum
med vingene utspent
døde og vakre
med en nål stukket gjennom de små kroppene*

PÅSKEMORGEN

*grytidlig om morgenen – så tidlig at det fortsatt var natt
før famlende håp rørte på seg
før spirende tro bante seg vei
mens det bare var en svak lysning på nattehimmelen
Maria og Maria gikk til en grav
som utallige før dem og utallige etter dem
til stedet for klage, sorg og savn
til stedet for stille samtale
samtaler med den døde som ikke er mer
ikke en lyd var å høre
i grenselandet mellom det gamle og det nye
i gråtonene mellom mørket og lyset
selv hanen til Peter sov
og verden stod stille
i ferd med å ta fatt på en ny runde med hverdag.
der mennesker fødes og dør, fødes og dør...
så kaster sola sin første stråler inn i en ny verden denne morgenen
og plutselig høres lyden av løpende føtter
slik begynte det, forteller evangelisten –
med lyden av løpende føtter i frykt og stor glede
.... alt er som før
og ingenting er som det var*

BARE

«fra død til liv»

blir bare for mye

men fra ingenting til litt

bare

et blikk

noen ord

en tanke

en tone som gjør en forskjell

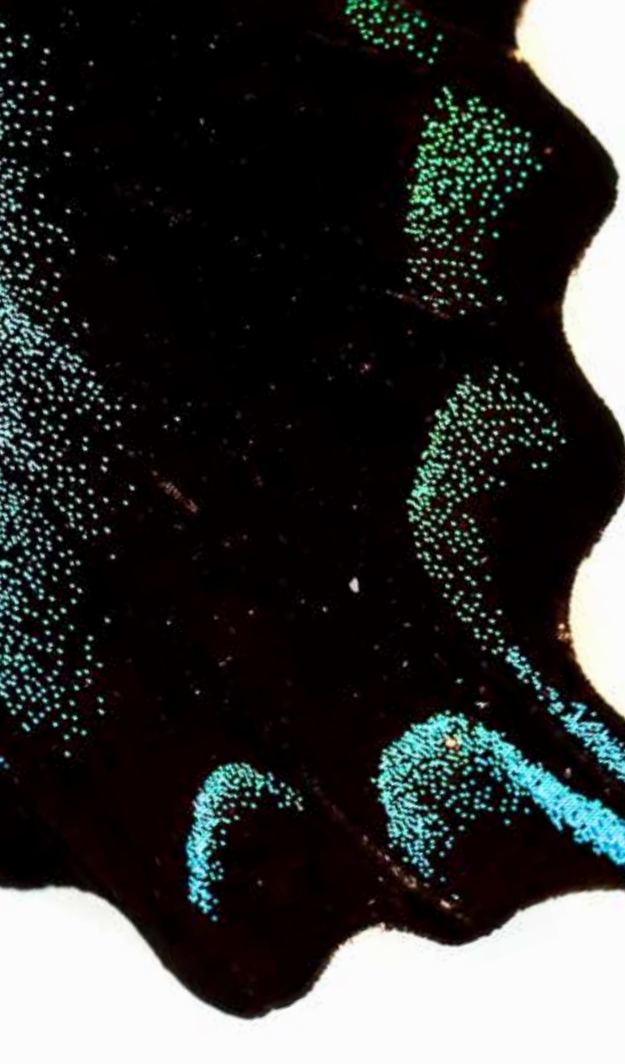

ET SPØRSMÅL

*vi lever fortsatt i grålysningen
mellom det gamle og det nye
vi sier stadig at det eneste vi kan være sikre på i livet
er at vi alle skal dø en gang*

*fortsatt sørger vi ved en grav
fortsatt hviskes det i samtaler med den som ikke er der mer*

*det gamle er ved det gamle
så hva er det som er nytt?*

SOMMERFUGLEFFEKTEN

*noen ord bare
et streif av håp en gang
et lite glimt av tro
kan bli til en klippe å stå på
til en vegg å lene seg mot*

PÅSKEHILSEN

store ord

å undre seg over

lene seg mot

håpe på:

«Jesus Kristus er oppstanden.

Ja, han er sannelig oppstanden»

– slik de første kristne hilste hverandre etter påske

SOMMERFUGLER OG NÅDENS FENOMENOLOGI

*en tidlig morgen med sol og klar blå himmel
en enslig sommerfugl vifter med vingene i vinduskarmen
spørsmålet detter ned i hodet mitt:
- hva tror du på?*

*jeg tror på nåde
ikke først og fremst som tilgivelse
men på nåde som at «jeg mottar»
at livet ikke handler om å virkeliggjøre det som ikke er virkeliggjort,
men om å motta det jeg aldri kan lage selv;
som en sommerfugl, en ny dag, en ny tanke, samtale med en ukjent,
en øl og prat med kona eller gode venner...*

*jeg har fått livet
og jeg mottar det stadig
helt konkret i hvert åndedrett jeg tar*

*jeg lager ikke livet mitt selv
har aldri gjort det
skal aldri gjøre det heller
jeg mottar det
hele tiden*

SOMMERFUGLVINGESLAG

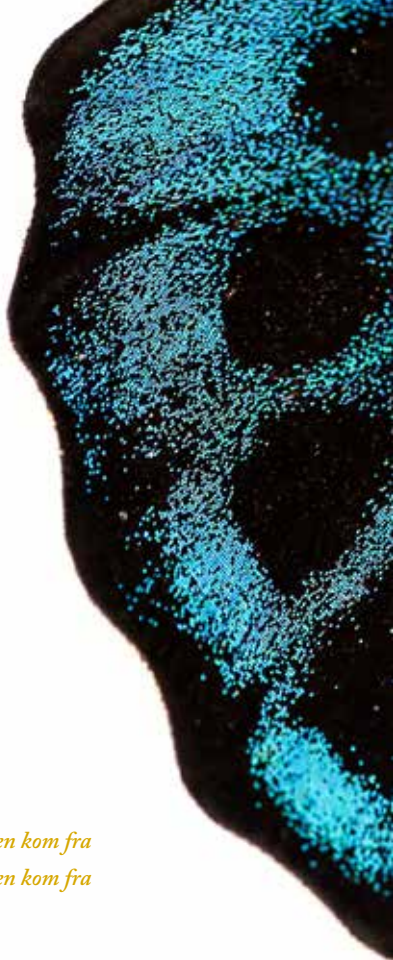
*- vil du være med ut og ta en røyk?
vi sitter ute en tidlig klar januarmorgen
sola viser seg som en lysstrime mot øst
trærne på Vinderen står som store og svarte siluetter mot morgengryet
det er taust mellom oss
hun røyker jeg drikker kaffe
vi fryser litt
så går vi inn igjen*

PUSTEN

*Når noen dør her på sykehuset, følger
diakon eller prest med til det vi kaller syningsrommet.
Der får de pårørende se sin kjære, stryke ham
eller henne over håret og kinnet, holde om hverandre
og gråte. Av og til blir det en samtale dem i mellom
eller med diakonen/presten – mens den døde
ligger der i rommet. Ofte handler samtalen
om hvordan han eller hun var og om det underlige
ved at den døde er der, men likevel ikke.*

*da formet Herren Gud mennesket av støv fra jorden.
Han blåste livspust inn i nesen på det,
og mennesket ble til en levende skapning.
1.Mosebok ...*

*når vi en gang blir vi til jord igjen, vender livspusten tilbake dit den kom fra
når vi en gang blir vi til jord igjen, vender livspusten tilbake dit den kom fra*

DET MINSTE

*vær beredt på det vanlige
hold lampene tent for det hverdagslige
spenn beltet om livet for det ordinære
en sommerfugl kan være et sakrament
et insekt kan peke på noe annet og større og mer
det som er smått kan fortelle om det store*

*ikke se opp
se ned
mot det minste det lille det lave*

- HEI, MEMENTO MORI!

bilste de gamle

- husk at du skal dø!

som om de sa:

hei,

lev mens du kan!

ta vare på innholdet og meningen!

ta vare på det som vokser opp og fram mellom oss!

ta vare på den biten av livet du ikke lager selv

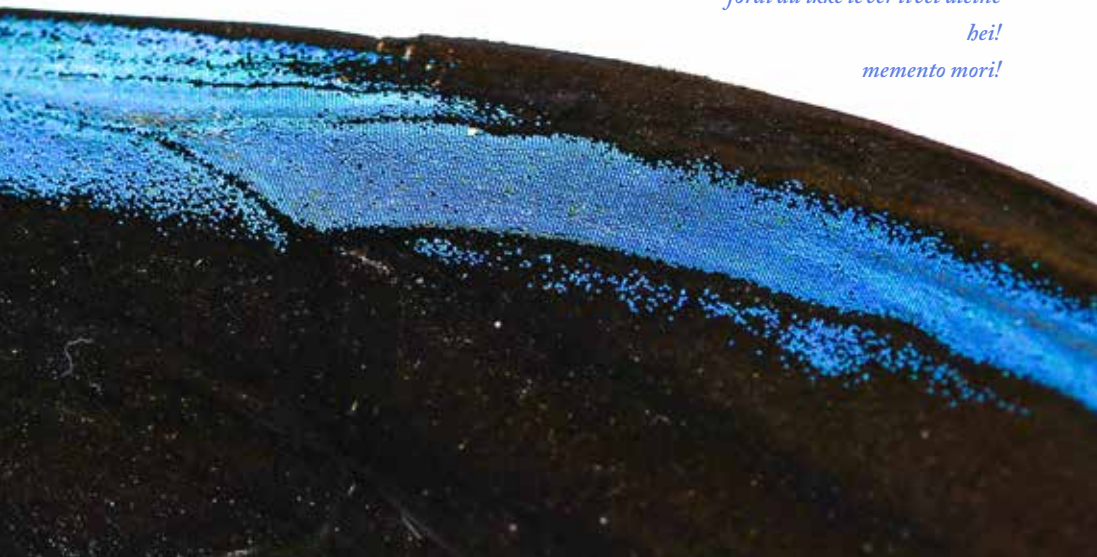
den du mottar fordi noen er glad i deg

fordi noen vil deg godt

fordi du ikke lever livet aleine

hei!

memento mori!

DIAKONHJEMMET'S MEDITASJONSHEFTE NR 37 – PÅSKEN 2023

Diakonhjemmet har siden 2004 utgitt et meditasjonshfte hver advent og påske. Dette heftet er nr. 37 i rekken. Tanken bak disse heftene er at det skal være til oppmuntring og ettertanke, og tematisk kretse rundt våre kirkelige høytider.

REDAKSJONSKOMITE: Aud Irene Svartvasmo, DIAKONHJEMMET SYKEHUS, Elisabeth Nilsen Aas, VID VITENSKAPELIGE HØGSKOLE, Linda Jeppesen, NORDBERGHJEMMET/DIAKONHJEMMET OMSORG, og Pål A. Berg, DIAKONHJEMMET STIFTELSE (LEDER).

FOTO: Pål A. Berg – kommunikasjonssjef Diakonhjemmet Stiftelse.
TEKSTER: Jarl Torgeir Bøhler – sykehusprest Diakonhjemmet sykehus.

Heftet ligger også digitalt på: www.diakonhjemmet.no

For bestilling av flere hefter – send epost til stiftelsen@diakonhjemmet.no eller ta kontakt på telefon 22 45 17 80

TRYKK: Rolf Ottesen AS

OPPLAG: 3000

Takk til Naturhistorisk museum og overingeniør Leif Aarvik for tillatelse til å fotografere fra den fantastiske sommerfuglsamlingen.

*«For det som så ut til å bli
storm og tunge byger
det ble en fin og stille solskinsdag
takket være vindpust fra en sommerfugls
tilfeldige vingeslag
sommerfuglvinger kan forandre alt
gjøre salt til søtt og varmt til kaldt»*

ANNE GRETE PREUS

ARCTIIDAE

10589 lapponica

10597 tigrina

ØNSKER DU NOEN Å SNAKKE MED?

PASIENT, PÅRØRENDE ELLER ANSATT VED
DIAKONHJEMMET SYKEHUS:

Preste- og diakonitjenesten på Diakonhjemmet sykehus er døgnbemannet og nås via sykehusets hovedresepsjon, tlf: 22 45 15 00.

AUD IRENE SVARTVASMO:

aud.i.svartvasmo@diakonsyk.no

JARL BØHLER: jarl.bohler@diakonsyk.no

KJERSTI HAUG HÅLAND:

kjersti.haland@diakonsyk.no

GUDMUND J. WISLØFF:

gudmundjohnsen.wisloff@diakonsyk.no

Ønsker du en samtalepartner fra et annet tro- eller livssynssamfunn eller Human-Etisk forbund, kan prestetjenesten for inneliggende pasienter formidle kontakt med «Samtalepartnere for tro og livssyn» ved Oslo Universitetssykehus.

DIAKONHJEMMET OMSORG:

Brukere /pårørende ved våre sykehjem:

Ønsker du å snakke med en prest eller diakon, ta kontakt med virksomheten som formidler

kontakt. Eller spør en av våre ansatte som formidler kontakt med sykehjemsprest Sindre Skeie.

Brukere eller pårørende ved Hjemmetjenesten:

Base øst: TLF 90419123

Base vest: TLF 47918109

STUDENTER / ANSATTE VED VID
VITENSKAPELIGE HØGSKOLE:

Studiested Oslo:

Studentdiakon Elisabeth Nilsen Aas: 45877233,
epost: elisabeth.aas@vid.no

Studiested Stavanger:

Studentprest Ine Linn Marthinsen: 901 93 170,
epost: ine.marthinsen@vid.no

Studiested Bergen:

Studentprest Kristin Lødøen Hope
tlf 40433799, epost: Kristin.hope@vid.no

Diakonhjemmet

Diakonhjemmet
Sykehus

Diakonhjemmet
Omsorg

Diakonhjemmet
Sykehusapotek

VID

FAGSKOLEN
DIAKONOVA